

Oktobernummer *Onze Taal*

Het nieuwe nummer van *Onze Taal* staat weer boordevol wetenswaardigheden uit de wereld van de taal. Zo bericht Frank Jansen over onderzoek naar de betekenis van de woorden *oudere* en *jongere*: bij welke leeftijd leggen we precies de grens? Ook bespreekt Guus Middag een boek over de woordliefde van de Amerikaanse woordenboekmaakster Kory Stamper en legt Marc van Oostendorp uit waarom het een probleem is dat de afgelopen jaren niemand een hoger cijfer heeft gehaald dan een 9 voor het eindexamen Nederlands.

De volledige inhoudsopgave staat [hier](#) en u kunt zich [hier](#) abonneren.

Lees meer

Modern leven

- Kent u woorden als *penimoji*, *profielduiken* of *overliken* nog niet? Tijd voor bijscholing! ([VRT NWS](#))
- Als een woord in Wikipedia gebruikt wordt, stijgt de kans dat het later ook in wetenschappelijke artikelen wordt gebruikt. Toeval? ([Nature](#))
- De Brabantse hoogleraar Brabants Jos Swanenberg legt graag uit hoe belangrijk dialect is. Ook voor uw studerende kind. ([BN DeStem](#))

Taal in de multiculturele samenleving

- Frits Spits: “De Nederlandse taal verandert onder invloed van rap en hiphop.” Het taalplezier van een radiopresentator. ([AD](#))
- Wetenschappers stellen dat er meer maatschappelijke spanning rond de islam ontstaat door het taalgebruik van politici. En dat speelt in Nederland meer dan elders. ([Het Parool](#))
- De burgemeester van Londen vindt het taalgebruik van Donald Trump te vergelijken met dat van IS. ([Independent](#))

Woorden

- Wat is het verschil tussen *langzaam* en *traag*? ([Neerlandistiek](#))
- Peiling: hoe spreekt u *wifi* en *gender* uit? ([Onze Taal](#))
- Het allernieuwste woord: *grootouderverlof*. ([IvdNT](#))

Aanbod van Onze Taal

Training zakelijk schrijven

Hebt u een functie waarin u veel teksten schrijft (zoals brieven, e-mails, rapporten, offertes, websiteartikelen, nieuwsbrieven)? Bent u benieuwd hoe u uw teksten effectiever kunt maken en hoe u er meer structuur in kunt aanbrengen? Volg dan een training *zakelijk schrijven* bij Onze Taal. Er zijn nog twee plaatsen vrij voor de training van donderdag 5 oktober in Amsterdam.

[Lees meer](#)

Trainingskalender Onze Taal

[Download onze brochure](#) voor meer informatie.

Leden van Onze Taal ontvangen € 40,- korting op de trainingen.

OKT.

05

Training zakelijk schrijven

Amsterdam (1 dag)

In deze training wordt u zich bewust van de eisen die hedendaagse lezers stellen aan teksten. Veel lezers zijn gehaast en lezen teksten 'scannend'. Hoe kunt u daar bij het schrijven van een tekst rekening mee houden? Hoe zorgt u ervoor dat uw boodschap duidelijk overkomt en u uw doel bereikt met uw tekst?

OKT.

31

Opfrustraining taalregels

Amsterdam (1 dag)

Tijdens deze training frist u uw kennis op het gebied van spelling, grammatica en leestekens op.

Bekijk het filmpje over deze training.

Deze training wordt ook gegeven op zaterdag 18 november in Amsterdam.

NOV.

09

Training praktische grammatica en leestekens

Amsterdam (1 dag)

Tijdens deze training gaat u aan de slag met grammatica en leestekens. Kwesties zoals *groter als/dan*, *hen/hun* en *die/dat/wat* passeren 's morgens de revue. 's Middags staat het juiste gebruik van komma's, dubbele punten, aanhalingstekens, enzovoort centraal.

Bekijk het filmpje over deze training.

NOV.

28

Complete training spelling

Amsterdam (1 dag)

In deze training komen tal van spellingkwesties aan bod: aaneen of los schrijven, streepjesgebruik, hoofdletters en kleine letters, werkwoordspelling, enzovoort.

Bekijk het filmpje over deze training.

TAAL

10

Incompanytraining: uw team een tien voor taal?

Soms bestaat er binnen een organisatie behoefte om de taalkennis van meerdere medewerkers te verbeteren. Daarom bieden wij ook incompanytrainingen aan. De taaltrainers van Onze Taal komen graag naar organisaties en bedrijven toe om een inspirerende training op maat te verzorgen.

Onderwerpen: spelling, grammatica, leestekens of duidelijk schrijven. Combinaties van deze onderwerpen zijn ook mogelijk.

Bekijk het filmpje over de incompanytrainingen.

Vraag een offerte aan bij Paula Vrolijk, coördinator van de Taaladviesdienst: tel. 070 – 217 16 25.

*Taalpost brengt u twee keer per week het belangrijkste taalnieuws.
Redactie: Marc van Oostendorp (Leiden) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).*

 Facebook

 Twitter

 LinkedIn

 Google+

 Doorsturen

Diensten Onze Taal

Lidmaatschap

Taaladvies

Spellingsite

Taaltrainingen

Nieuwsbrief

Contact

Archief

Adverteren

Gegevens wijzigen

Tijdschrift

Webwinkel

Uitschrijven

Taaltip: *puberteit/pubertijd*

De woorden *puberteit* en *pubertijd* zijn allebei juist. Ze hebben een verschillende betekenis. Bovendien is er een duidelijk verschil in uitspraak: in *puberteit* ligt de klemtoon op de laatste lettergreep, in *pubertijd* op de eerste.

De *puberteit* is de levensfase waarin jongens en meisjes zich seksueel ontwikkelen – ongeveer tussen het elfde en zeventiende levensjaar. *Puberteit* past goed in zinnen waarbij het om het lichamelijke of psychologische aspect gaat, zoals: ‘Meisjes doen gemiddeld vier jaar over hun groei in de puberteit en jongens zes jaar.’

Pubertijd is een samenstelling van de woorden *puber* en *tijd*. Het betekent (vrij letterlijk) ‘de tijd dat iemand puber is/was’, bijvoorbeeld in: ‘Ik heb een leuke pubertijd gehad.’ Vaak is *pubertijd* een synoniem van *puberjaren*. Soms zijn beide woorden mogelijk: ‘Ik kan me weinig herinneren van mijn pubertijd/puberteit.’ Meer informatie vindt u op [de website van Onze Taal](#).

Meer taaladvies

Taal en samenleving

- Een Amsterdamse Albert Heijn roept klanten bij de kassa op om een rij te vormen als ze moeten poepen. ([AT5](#))
- Er is een nieuwe maatschappelijke laag ontstaan: de quinoaklasse. ([Taaltelefoon](#))
- Wie een dialect spreekt, moet daar maar mee zien te dealen. ([NOSop3](#))
- De voorzitter van de Italiaanse taalacademie vindt dat er in het onderwijs te weinig aandacht is voor de rol van taal in de cognitieve

ontwikkeling. ([Corriere](#))

Duitsland

- Moet je spreken over ‘Studenten und Studentinnen’, over ‘Studierenden’ of over ‘Studentx’? Ook in Duitsland is de discussie over genderneutrale taal nog lang niet voorbij. ([Spektrum](#))
- Een Duitse kardinaal roept op tot respectvol taalgebruik in de politiek, en waarschuwt voor een “taal van haat en uitsluiting”. ([Katholisch.de](#))
- Hoe reëel zijn de verschillen tussen het Oostenrijks en het Duits? “We zijn tenminste geen Beieren.” ([Kurier.at](#))
- Het nieuwste nummer van het tijdschrift *Kursbuch* heeft ‘Bullshit-taal’ als thema. ([Leipziger Volkszeitung](#))

En verder

TLPST is een nieuwsbrief voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs, die wordt gemaakt door de redactie van de lesmethode ‘Nieuw Nederlands’ van Wolters Noordhoff en de redactie van *Taalpost* (Erik Dams en Marc van Oostendorp, namens het Genootschap Onze Taal). De nieuwsbrief verschijnt elke schoolmaand en bevat steeds vier taalonderwerpen uit de actualiteit, en suggesties voor vragen en opdrachten om in de les te behandelen. Inmiddels is [het veertigste nummer](#) verschenen.

Lees meer

Aanbod van Onze Taal

Onze Taal–congres: ‘Met andere woorden’

Welke taal gebruik je wanneer? En wat is het effect van de woorden die je kiest? Deze vragen staan centraal op het congres van Onze Taal, dat op zaterdag 7 oktober plaatsvindt in het Beatrix Theater in Utrecht onder de titel ‘Met andere woorden’. U bent van harte uitgenodigd om deze inspirerende taaldag bij te wonen!

Op onze website vindt u onder meer:

- [het programma](#)
- [het overzicht van de sprekers](#)
- [de deelnemende organisaties aan de informatiemarkt](#)

En u kunt zich er natuurlijk ook [aanmelden](#). Er zijn nog slechts 50 toegangskaarten beschikbaar.

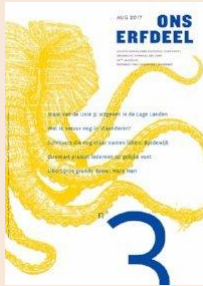
[Lees meer](#)

Informatiemarkt op het Onze Taal–congres

Op de informatiemarkt zijn onder meer de volgende producten verkrijgbaar:

Ons Erfdeel

In 2017 bestaat het Vlaams–Nederlandse culturele tijdschrift *Ons Erfdeel* zestig jaar. Het blad heeft een vernieuwde vormgeving, maar inhoudelijk brengt het de vertrouwde kwaliteit: artikelen met diepgang en nuancering, geschreven door gerenommeerde auteurs met een heldere pen. Prijs los nummer: € 19,-; prijs abonnement: € 72,-.

Van Dale

De taal der liefde

Ton den Boon

In *De taal der liefde* verzamelde Ton den Boon meer dan 2500 woorden over seks en erotiek, verlucht met 30 kaderteksten en ‘vurrukkullukke’ citaten van meer dan 400 schrijvers uit de Nederlandse en Vlaamse literatuur.

Van Dale

Het is jouw feestje!

Pepijn Hendriks & Wouter van Wingerden

Pepijn Hendriks en Wouter van Wingerden, de ‘clichémannetjes’, signeren op het congres hun nieuwste boek *Het is jouw feestje!*

Verder geeft Wouter van Wingerden uitleg over zijn onderzoek naar taalnormen en signeert hij zijn boek *‘Maar zo heb ik het geleerd!’*

Studiereader – doordacht digitaal taalonderwijs

www.uitgeverij-deviant.nl/studiereader

Hoe draagt de vernieuwende digitale leeromgeving 'Studiereader' bij aan meer leerrendement? Tijdens een pilot kijken methodemakers en programmeurs van Uitgeverij Deviant mee in de klas en werken zij samen met het onderwijsveld aan effectiever taalonderwijs.

*Taalpost brengt u twee keer per week het belangrijkste taalnieuws.
Redactie: Marc van Oostendorp (Leiden) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).*

[f Facebook](#)

[t Twitter](#)

[in LinkedIn](#)

[G+ Google+](#)

[✉ Doorsturen](#)

[Diensten Onze Taal](#)

[Lidmaatschap](#)

[Taaladvies](#)

[Spellingsite](#)

[Taaltrainingen](#)

[Tijdschrift](#)

[Webwinkel](#)

[Nieuwsbrief](#)

[Contact](#)

[Archief](#)

[Adverteren](#)

[Gegevens wijzigen](#)

[Uitschrijven](#)

Eerste kindertaalfestival van Nederland

‘Kletsoppen’, op zaterdag 28 oktober in Nijmegen, gaat er prat op het eerste kindertaalfestival van Nederland te zijn. Het wordt een wetenschapsdag voor het hele gezin met experimentjes, demonstraties en interactieve lezingen over kindertaal. Kinderen kunnen onder meer gebarentaal leren, een digitale papegaai woordjes bijbrengen, testen of ze een woorduitvinder zijn en op berenjacht gaan met een hoorspel.

[Lees meer](#)

Weetjes

- Een taalschool in Zagreb maakt reclame op grote reclameborden met een afbeelding van Melania Trump en de slogan ‘Stel u voor hoe ver u kunt geraken met een beetje Engels.’ De Amerikaanse presidentsvrouw heeft een advocaat in de arm genomen. ([De Standaard](#))
- Volgens de taalkundige Marko Modiano zal door de brexit een nieuwe ‘taal’ ontstaan: het Euro-Engels. ([Independent](#))

Fries

- De nieuwe Stimmen-app van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) en Lân fan Taal herkent de afkomst van Friese sprekers en moet daardoor

- helpen de Friese taal te beschermen. ([RUG](#) en [ScienceGuide](#))
- Ondertussen blijkt uit onderzoek van de taalkundige Amber Nota dat de intonatieverschillen tussen het Fries en het Nederlands groter worden. ([Friesch Dagblad](#))

En verder

- Op zondag 1 oktober vindt de honderdste editie plaats van 'Met dialect op de koffie', een bijeenkomst georganiseerd door de Dialectkring Achterhoek en Liemers. ([Elna](#))
- The Endangered Alphabets Project legt 'bedreigde' alfabetten vast in kunst. ([The Endangered Alphabets Project](#))

Aanbod van Onze Taal

Onze Taal–congres: 'Met andere woorden'

Welke taal gebruik je wanneer? En wat is het effect van de woorden die je kiest? Deze vragen staan centraal op het congres van Onze Taal, dat op zaterdag 7 oktober plaatsvindt in het Beatrix Theater in Utrecht onder de titel 'Met andere woorden'. U bent van harte uitgenodigd om deze inspirerende taaldag bij te wonen!

Op onze website vindt u onder meer:

- [het programma](#)
- [het overzicht van de sprekers](#)
- [deelnemende organisaties aan de informatiemarkt](#)

En u kunt zich er natuurlijk ook [aanmelden](#). Er zijn nog slechts 55 toegangskarten beschikbaar.

[Lees meer](#)

Informatiemarkt op het Onze Taal-congres

Op de informatiemarkt zijn onder meer de volgende producten verkrijgbaar:

Amsterdam University Press

Vak-Taal

Willy Martin & Marcel Thelen (red.)

In *Vak-Taal* lichten 32 bekende Nederlanders en Vlamingen, onder wie Kristien Hemmerechts, Ionica Smeets, Hans Dorrestijn en Jean Paul Van Bendegem, op een onderhoudende wijze hun relatie met vaktaal toe. Verschijnt in oktober.

DBNL

Algemeen letterkundig lexicon

Zeugma, litotes, binnenrijm ... hoe zat het ook alweer? In het online *Algemeen letterkundig lexicon* worden meer dan 4500 literaire termen verklaard en toegelicht. Van *ab ovo* tot *zwanenzang* en van *alwetende verteller* tot *zelfspot*.
Gratis toegankelijk via dbnl.org/all.

Boom Uitgevers Amsterdam

Schrijfwijzer Jan Renkema

De *Schrijfwijzer* (van Jan Renkema) is al bijna veertig jaar hét kompas voor schrijvend Nederland en Vlaanderen. De website is nu ook geschikt voor mobiele telefoon en tablet. Een kompas om altijd bij je te dragen!

Boom Uitgevers Amsterdam

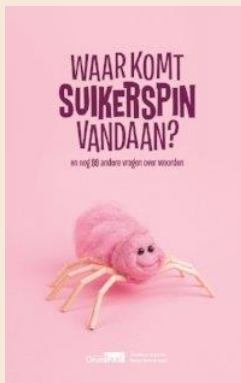
Schrijfwijzer Compact | NIEUW

Jan Renkema en Erik Daamen

De *Schrijfwijzer Compact* is door de nieuwe website nu nog geschikter voor het hoger onderwijs. Met honderden oefen- en toetsvragen over formulering, stijl, taalkwesties en spelling, een eindtoets, een begrippentrainer en schrijfofdrachten.

Genootschap Onze Taal

In de kramen van Onze Taal is een selectie verkrijgbaar van uitgaven van Onze Taal, onder andere:

- *Taalagenda*, *Taalkalender* en *Kindertaalkalender 2018*
- *Taal-top-100*
- *Spellingwijzer*
- *Snelspelwijzer*
- *Leestekens*
- *Grammatica*
- *Waar komt suikerspin vandaan?* (verschijnt op 7 oktober)

Taalpost brengt u twee keer per week het belangrijkste taalnieuws.
Redactie: Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Leiden).

 Facebook

 Twitter

 LinkedIn

 Google+

 Doorsturen

Diensten Onze Taal

[Lidmaatschap](#)

[Taaladvies](#)

[Spellingsite](#)

[Taaltrainingen](#)

[Tijdschrift](#)

[Webwinkel](#)

Nieuwsbrief

[Contact](#)

[Archief](#)

[Adverteren](#)

[Gegevens wijzigen](#)

[Uitschrijven](#)

Taaltip: *doen/laten denken*

‘Het hotelletje deed me aan het huis van mijn oma denken’ is juist; ‘Het hotelletje liet me aan het huis van mijn oma denken’ klinkt vreemd.

De werkwoorden *doen* en *laten* zijn allebei te gebruiken in de betekenis ‘ervoor zorgen dat’, ‘veroorzaken’. *Doen* wordt vooral gebruikt als iets een direct en onvermijdelijk gevolg is van de oorzaak of veroorzaker: ‘De zon deed de temperatuur snel oplopen’ (‘door de zon liep de temperatuur snel op’). Als een hotelletje een bepaalde associatie oproept, is dat ook min of meer onvermijdelijk. Vandaar dat ‘Het hotelletje *deed* me aan het huis van mijn oma denken’ beter klinkt dan *liet me denken*.

Laten wordt vooral gebruikt als er sprake is van personen die iets doen of niet doen. Bijvoorbeeld: ‘Mijn oma liet me eerst rustig mijn bord leegeten’ (oma’s beslissing). Er hoeft niet altijd sprake te zijn van bewust handelen. Met ‘Opa liet me enorm schrikken’ *kán* bedoeld zijn dat opa dat met opzet deed, maar ook dat het per ongeluk gebeurde (bijvoorbeeld doordat opa viel).

[Meer taaladvies](#)

Weetjes

- Afgelopen zaterdag kreeg zanger/dichter Rick de Leeuw de Visser-Neerlandiaprijs voor onder meer zijn bijdrage aan de Nederlands-Vlaamse samenwerking en zijn inzet voor de Nederlandse taal. ([ANV](#))
- Er loopt een petitie om de overheid ertoe aan te zetten de Nederlandse Gebarentaal officieel te erkennen. ([Petities.nl](#))
- In Zweden staat een ‘dialect-o-maat’ die je soms een gratis

- flesje frisdrank geeft als je hem in het dialect toespreekt. ([PSFK](#))
- Leerlingen op Waalse scholen kiezen steeds vaker voor het Engels als eerste keuzetaal ten nadele van het Nederlands. ([Het Laatste Nieuws](#))

Wetenschap

Hoe zijn het ontstaan en de opmars van de Belgisch–Nederlandse constructie ‘Ik noem Jan’ (in de betekenis ‘Ik heet Jan’) te verklaren? ([Neerlandistiek](#))

Schrijfwedstrijden in dialect

- Ter gelegenheid van de Achterhoekse en Liemerse Boekenweek wordt begin maart 2018 het boekenweekgeschenk *Flonkergood* uitgegeven, een bundel verhalen over het thema ‘Natuur en landschap’. De organisatoren zijn daarvoor op zoek naar verhalen en gedichten die geschreven zijn in een van de Achterhoekse of Liemerse dialecten. ([De Band](#))
- Op zondag 10 juni 2018 vindt in Lieshout (gemeente Laarbeek) het Brabants Dialectenfestival plaats. Aan het festival is een schrijfwedstrijd verbonden met als thema ‘Vruuger waar alles bitter?’, waarvoor verhalen, gedichten en liedteksten ‘in het eigen Brabantse dialect’ welkom zijn. ([Brabants Dialectenfestival](#))

En verder

- Tijdens de berichtgeving over orkaan Irma werd in Florida een gebarentolk ingezet die waarschuwde voor pizza’s, monsters en beren.

(AL)

- Hippisch taalgebruik in Engeland doet je soms van je paard vallen.
(Hoefslag)

Advertentie

Schrijven Magazine

Hoe zet je een uniek personage neer? Jan van Mersbergen: “Met name de manier waarop mijn ooms praten, zit in mij verankerd. Hoe zij bijvoorbeeld op een verjaardag een aangetrouwde oom afserveerden tijdens een gesprek over wielrennen. ‘Van fietsen krijg ik altijd zo’n pijn in mijn kont’, had hij gezegd. Toen keken die andere mannen elkaar zo aan en zei een van mijn ooms: ‘Dan moet je er een zadel op zetten.’ Zo’n uitspraak zet alles in één klap neer.”

Het hele interview met Van Mersbergen lezen?
Neem vóór maandag 25 september een abonnement.

Aanmelden

*Taalpost brengt u twee keer per week het belangrijkste taalnieuws.
Redactie: Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Leiden).*

f Facebook

t Twitter

in LinkedIn

G+ Google+

✉ Doorsturen

Diensten Onze Taal

[Lidmaatschap](#)

[Taaladvies](#)

[Spellingsite](#)

[Taaltrainingen](#)

[Tijdschrift](#)

[Webwinkel](#)

Nieuwsbrief

[Contact](#)

[Archief](#)

[Adverteren](#)

[Gegevens wijzigen](#)

[Uitschrijven](#)

Middeleeuwse geheimen

Het zogeheten 'Voynichmanuscript', een handgeschreven en geïllustreerd boek uit de 15e eeuw, blijft de gemoeders bezighouden. Want wat staat er nu eigenlijk in? Al heel veel onderzoekers hebben geprobeerd de tekst te ontcijferen, maar we weten niet eens bij benadering in welke taal het boek geschreven is.

Onlangs verscheen er in het *Times Literary Supplement* een nieuwe theorie: het boek zou geschreven zijn in een soort afgekort Latijn en een gezondheidsgids voor vrouwen behelzen. Maar hoe waarschijnlijk is die theorie? De website [Live Science](#) zocht het uit.

Lees meer

Woorden

- Eigenlijk is er een feitelijk verschil tussen *eigenlijk* en *feitelijk*. (Neerlandistiek)
- Het neologisme van de week: *weigerpensionado*. (lvdNT)
- En dit woord spookt al sinds maart rond: *macronisme*. (Taalbank)

Dialect

- Leidse studente verkoopt ‘tassies’ met Leidse kreten: ‘Juh, koekeroe!’ ([Leidsch Dagblad](#))
- Negen streektaalliefhebbers uit Twello schreven samen een streektaalroman: *Hessel de Ijsseljutter*. ([De Stentor](#))
- Het Kommetèèt vâ Pikke Stijkes heeft voor dit najaar een lessenreeks gepland over het Tiens. ([Nieuwsblad](#))

En verder

- Waarom is ‘de publieke omroep wier’ niet correct? ([de Volkskrant](#))
- Op 29 en 30 september 2017 vindt in Utrecht weer het DRONGO-talenfestival plaats, met interessante lezingen, spoedcursussen om razendsnel een taal te leren, en meer. Er zijn nog een paar kaartjes! ([DRONGO-talenfestival](#))

Advertentie

Veranderend taalgebruik in de media

Het DRONGO-talenfestival biedt een keur aan sessies, debatten, labs en spoedcursussen. Zo spreken kopstukken uit medialand op 30 september over het veranderde taalgebruik in de media en het gebruik van emoji’s. Alles in taal moet tegenwoordig sneller en korter. Betekent korter ook oppervlakkiger? Of stopt de mens steeds meer informatie in steeds kortere uitingen? Met onder anderen Chris Buur en Jean-Pierre Geelen van *de Volkskrant*.

Lees meer over het programma op [de website](#).

Bestel kaarten

*Taalpost brengt u twee keer per week het belangrijkste taalnieuws.
Redactie: Marc van Oostendorp (Leiden) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).*

 Facebook

 Twitter

 LinkedIn

 Google+

 Doorsturen

Diensten Onze Taal

[Lidmaatschap](#)

[Taaladvies](#)

[Spellingsite](#)

[Taaltrainingen](#)

[Tijdschrift](#)

[Webwinkel](#)

Nieuwsbrief

[Contact](#)

[Archief](#)

[Adverteren](#)

[Gegevens wijzigen](#)

[Uitschrijven](#)

Taaltip: *alles(-)in(-)één*

Alles in één (zonder streepjes) is goed in bijvoorbeeld: ‘Met dit pakket hebt u alles in één.’ *Alles-in-een* is hier niet juist. Er zijn vergelijkbare woordgroepen waarin wél koppeltekens komen, maar dat zijn vaste combinaties én meestal zelfstandige naamwoorden. Voorbeelden zijn *sta-in-de-weg* (‘struikelblok, persoon die iets belemmert’), *jan-in-de-zak* (een soort koek) en *suzanne-met-de-mooie-ogen* (een plant).

Als *alles in één* deel uitmaakt van een samenstelling, worden er wel twee streepjes ingevoegd: *alles-in-éénpakket* en *alles-in-éénprijs*. Er mag nog een extra streepje worden gebruikt: *alles-in-één-pakket* en *alles-in-één-prijs* zijn ook goed.

Meer taaladvies

Politiek

- De chaos op Sint-Maarten wordt verergerd door taalproblemen. (NOS)
- Ook in Florida zijn er taalproblemen bij de hulpverlening na de orkaan Irma: de overheid communiceert in het Engels, maar in sommige gebieden spreekt de meerderheid van de bewoners een andere taal (vaak Spaans). (Citylab)
- De SGP-Statenvructie in Zeeland is tegen het gebruik van de bastaardvloek *hosternokke* in het jaarverslag van Omroep Zeeland. (Nederlands Dagblad)

Wetenschap

- Creooltalen zijn waarschijnlijk op een andere manier ontstaan dan vaak wordt gedacht. ([Onze Taal](#))
- De woorden *wegge* en *wig* hebben mogelijk dezelfde oorsprong. ([Neerlandistiek](#))

Overleden

Drie taalprominenten zijn ons de afgelopen weken ontvallen:

- de eerste hoofdredacteur van de ANS, Jaap de Rooij; ([Neerlandistiek](#))
- de Engelse Esperanto-dichteres Marjorie Boulton; ([The Telegraph](#))
- de voormalige algemeen secretaris van de Nederlandse Taalunie Koen Jaspaert. ([Onze Taal](#))

En verder

- Op 21 september is er in Amsterdam een lezing over het Aramees ('de taal van Jezus'). ([Wherevent](#))
- De Leidse universiteitsbibliotheek heeft haar naam heel groot in het Engels op de muur gezet. Dat levert een opmerkelijke afkorting op. ([RTL Nieuws](#))

Aanbod van Onze Taal

Studenten krijgen 50% korting

Studeer je een vak waar taal of communicatie een grote rol bij speelt, en ben je nog geen lid van Onze Taal? Als student krijg je 50% korting op een lidmaatschap!

Voor € 25,- ontvang je veertien nummers van *Onze Taal* (op papier en/of digitaal). Je kunt bovendien gratis antwoord op je taalvragen krijgen van de ervaren taaladviseurs van Onze Taal. Als lid krijg je ook korting op onze taaltrainingen en op ons congres van 7 oktober a.s. **Word vandaag nog lid!**

Geen student meer? Bekijk de andere mogelijkheden om lid te worden van Onze Taal.

Lid worden

*Taalpost brengt u twee keer per week het belangrijkste taalnieuws.
Redactie: Marc van Oostendorp (Leiden) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).*

[f Facebook](#) [t Twitter](#) [in LinkedIn](#) [G+ Google+](#) [✉ Doorsturen](#)

Diensten Onze Taal

Nieuwsbrief

[Lidmaatschap](#)

[Taaladvies](#)

[Spellingsite](#)

[Taaltrainingen](#)

[Tijdschrift](#)

[Webwinkel](#)

[Contact](#)

[Archief](#)

[Adverteren](#)

[Gegevens wijzigen](#)

[Uitschrijven](#)

Enquête evolutie jongerentaal in Rotterdam en Groningen

Hoe is de Nederlandse stedelijke jongerentaal (straattaal) veranderd tussen 1960 en vandaag? Dat bestuderen Emma Hartman, Fenna Bross en Vera Mosselman, drie leerlingen in het vijfde jaar van de havo aan het Wolfert Lyceum in Bergschenhoek. Voor hun onderzoek vergelijken ze de stedelijke jongerentaal uit Rotterdam en Groningen. De informatie halen ze onder meer uit [een korte enquête over jongerentaal](#). Bent u afkomstig uit Rotterdam of Groningen, doe dan zeker mee.

[Naar de enquête](#)

Weetjes

- ‘Wil jij met mij in gesprek?’ is de nieuwe campagne van Het Begint met Taal. ([Adformatie](#))
- Steeds meer Amerikaanse woorden sijpelen het Brits-Engels binnen. Het lijkt er zelfs op dat het Amerikaans-Engels zich zal ontwikkelen tot wat het Esperanto nooit geworden is. ([BBC](#))
- Oud-VRT-journalist Bavo Claes heeft een nieuwe auto. Daarin zit een navigatiesysteem met een stem waar hij dol op is. ([Radio 1](#))

Agenda

- In welke taal praten we met collega's? Hoe presenteren bedrijven zich aan de buitenwereld? En welke taal spreken werknemers tegen klanten? De Nederlandse Taalunie presenteert enkele onderzoeksresultaten over meertaligheid op het werk. En ze organiseert een debat over dit onderwerp, op 26 september in Brussel en op 29 september in Utrecht. ([Taalunie:bericht](#))
- Welke criteria bestaan er om van een dialectgebied of een streektaal te kunnen spreken? Dat is het thema van de streektaalconferentie van de Stichting Nederlandse Dialecten (SND), Variaties vzw en het Meertens Instituut op 13 oktober in Amsterdam. ([SND](#))

Winnaars wedstrijd Wim Helsen

Spijtig spijtig spijtig, de titel van de vorige voorstelling van cabaretier Wim Helsen, was het juiste antwoord op de vraag in *Taalpost 1954*: wat vindt u ervan als u deze wedstrijd niet wint?

De vijf winnaars (ieder twee kaarten voor de voorstelling *Er wordt naar u geluisterd*) zijn: Judy Elfferich, Niels Goossens, B. van Horssen, Nel Jagt en Saskia van Overbeek. Zij hebben hierover bericht gekregen.

Een interview met Wim Helsen leest u in [het septembernummer](#) van *Onze Taal*.

En verder

- De term *geneesheer* verdwijnt uit Nederlandstalige wetteksten in België. Daardoor zal hij ook in de medische sector niet meer gebruikt worden. ([Het Belang van Limburg](#))
- Taalkundigen hebben één seizoen van het tv-programma *Big Brother 9 UK* zes jaar intensief bekeken om te bestuderen hoe accenten evolueren als mensen meer dan drie maanden met elkaar opgesloten zitten.

(Motherboard)

Aanbod van Onze Taal

Training zakelijk schrijven

Hebt u een functie waarin u veel teksten schrijft (zoals brieven, e-mails, rapporten, offertes, websiteartikelen, nieuwsbrieven)? Bent u benieuwd hoe u uw teksten effectiever kunt maken en hoe u er meer structuur in kunt aanbrengen? Volg dan een training *Zakelijk schrijven* bij Onze Taal. Er zijn nog enkele plaatsen vrij voor de training van donderdag 5 oktober in Amsterdam.

[Lees meer](#)

Trainingskalender Onze Taal

[Download onze brochure](#) voor meer informatie.

Leden van Onze Taal ontvangen € 40,- korting op de trainingen.

SEPT.

28

Complete training spelling

Amsterdam (1 dag)

In deze training komen tal van spellingkwesties aan bod: aaneen of los schrijven, streepjesgebruik, hoofdletters en kleine letters, werkwoordspelling, enzovoort.

[Bekijk het filmpje over deze training.](#)

Deze training wordt ook gegeven op dinsdag 28 november (in Amsterdam).

OKT.

05

Training zakelijk schrijven

Amsterdam (1 dag)

In deze training wordt u zich bewust van de eisen die hedendaagse lezers stellen aan teksten. Veel lezers zijn gehaast en lezen teksten 'scannend'. Hoe kunt u daar bij het schrijven van een tekst rekening mee houden? Hoe zorgt u ervoor dat uw boodschap duidelijk overkomt en u uw doel bereikt met uw tekst?

OKT.

31

Opfrustraining taalregels

Amsterdam (1 dag)

Tijdens deze training frist u uw kennis op het gebied van spelling, grammatica en leestekens op.

Bekijk het filmpje over deze training.

Deze training wordt ook gegeven op zaterdag 18 november in Amsterdam.

NOV.

09

Training praktische grammatica en leestekens

Amsterdam (1 dag)

Tijdens deze training gaat u aan de slag met grammatica en leestekens. Kwesties zoals *groter als/dan*, *hen/hun* en *die/dat/wat* passeren 's morgens de revue. 's Middags staat het juiste gebruik van komma's, dubbele punten, aanhalingstekens, enzovoort centraal.

Bekijk het filmpje over deze training.

TAAL

10

Incompanytraining: uw team een tien voor taal?

Soms bestaat er binnen een organisatie behoefte om de taalkennis van meerdere medewerkers te verbeteren. Daarom bieden wij ook incompanytrainingen aan. De taaltrainers van Onze Taal komen graag naar organisaties en bedrijven toe om een inspirerende

training op maat te verzorgen.

Onderwerpen: spelling, grammatica, leestekens of duidelijk schrijven. Combinaties van deze onderwerpen zijn ook mogelijk.

Bekijk het filmpje over de incompanytrainingen.

Vraag een offerte aan bij Paula Vrolijk, coördinator van de Taaladviesdienst: tel. 070 – 217 16 25.

Taalpost brengt u twee keer per week het belangrijkste taalnieuws.

Redactie: Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Leiden).

 Facebook

 Twitter

 LinkedIn

 Google+

 Doorsturen

Diensten Onze Taal

[Lidmaatschap](#)

[Taaladvies](#)

[Spellingsite](#)

[Taaltrainingen](#)

[Tijdschrift](#)

[Webwinkel](#)

Nieuwsbrief

[Contact](#)

[Archief](#)

[Adverteren](#)

[Gegevens wijzigen](#)

[Uitschrijven](#)

Taaltip: *roze/rose*

Hoewel de schrijfwijze *rose* nog vaak voorkomt, geldt alleen *roze* als de juiste spelling.

Het woord *rose* is in de vijftiende eeuw overgenomen uit het Frans; in die taal betekent *rose* zowel 'roos' als 'rooskleurig'. De spelling met een *z* komt ook al heel lang voor in het Nederlands, onder invloed van de uitspraak. In de negentiende en twintigste eeuw waren lange tijd *rose* én *roze* juist, maar in 1995 werd *rose* afgeschaft.

Het broodbeleg 'roze muisjes' wordt overigens op veel verpakkingen gespeld als "rose muisjes"; volgens de fabrikant is dit een verwijzing naar de tijd dat ze voor het eerst geproduceerd werden (eind negentiende eeuw).

Het woord *rosé* (de wijnsoort, of een kleuraanduiding van bijvoorbeeld vlees) is wel met een *s*.

[Meer taaladvies](#)

Weetjes

- Het woord *kleptokat* maakt zijn entree in de Nederlandse taal. ([Taalbank](#))
- Op 14 oktober wordt in Leiden het allereerste muurgedicht in gebarentaal ter wereld onthuld. Het gaat om de projectie van het gedicht 'Polder' van de dove dichter Wim Emmerik (1940–2015). De initiatiefnemers zoeken nog financiële steun om het project te realiseren. ([Voordekunst](#))

- Twee van de drie Nederlanders kennen niemand in hun omgeving die moeite heeft met lezen, schrijven, rekenen en/of computeren. Toch zijn er 2,5 miljoen laaggeletterden in Nederland. ([Stichting Lezen & Schrijven](#))
- Een juf uit Zwevegem heeft de nummerplaat van haar wagen gepersonaliseerd. ([Het Nieuwsblad](#))

Opinie

- Anneleen Spiessens, onderzoekster Russische Vertaalkunde aan de UGent, waarschuwt voor het blinde vertrouwen in de vertaling van berichtgeving. ([Radio 1](#))
- In de nieuwe slogan voor de gemeente Hilversum staan de letters met opzet niet in de juiste volgorde, en dat valt niet bij iedereen in de smaak. ([Marketing Online](#))

Septembernummer *Onze Taal*

Het Genootschap Onze Taal heeft een nieuwe directeur: Vibeke Roeper. In het septembernummer van het tijdschrift *Onze Taal* leest u een interview met haar. In hetzelfde nummer bespreekt de Vlaamse cabaretier Wim Helsen de tekst die bij hem de liefde voor taal aanwakkerde. En de Amerikaanse taaljournalist Michael Erard vertelt wat hij in Nederland komt doen. Bent u meer een luisteraar dan een lezer? Dan wijzen we u graag op het artikel over de opmars van podcasts.

Nog geen lid? [Neem een proefabonnement.](#)

Lees meer

Jeukwoorden op kantoor

- Op het Onze Taal-congres op 7 oktober heeft Japke-d. Bouma het over voorbeelden van 'jeukwoorden', 'managementblabla' en 'kantoorclichés'. Wat is het woord of de uitdrukking waar u de meeste jeuk van krijgt? Laat het weten op [de website van Onze Taal](#).
- Ook in het Frans zijn er kantoorwoorden die u beter kunt vermijden, bijvoorbeeld *grosso merdo*. ([Le Figaro](#))

Aanbod van Onze Taal

Onze Taal-congres: 'Met andere woorden'

Welke taal gebruik je wanneer? En wat is het effect van de woorden die je kiest? Deze vragen staan centraal op het congres van Onze Taal, dat op zaterdag 7 oktober plaatsvindt in het Beatrix Theater in Utrecht onder de titel 'Met andere woorden'. U bent van harte uitgenodigd om deze inspirerende taaldag bij te wonen!

Op onze website vindt u onder meer:

- [het programma](#)
- [het overzicht van de sprekers](#)

En u kunt zich er natuurlijk ook [aanmelden](#).

Lees meer

*Taalpost brengt u twee keer per week het belangrijkste taalnieuws.
Redactie: Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Leiden).*

 Facebook

 Twitter

 LinkedIn

 Google+

 Doorsturen

Diensten Onze Taal

[Lidmaatschap](#)

[Taaladvies](#)

[Spellingsite](#)

[Taaltrainingen](#)

[Tijdschrift](#)

[Webwinkel](#)

Nieuwsbrief

[Contact](#)

[Archief](#)

[Adverteren](#)

[Gegevens wijzigen](#)

[Uitschrijven](#)